

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДѢЛІЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ излизва съка събота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидеа; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованията трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята сѣ подписуватъ до Г. Н. Геновича, редактора и издателя на вѣстника. Външните постоятели отговарятъ за вѣстника. Подписката на спомоществованията става въ Ц/градъ-Бейоглу, Асмакъ-Меджидъ № 23.

МИССИЯТА НА НАРОДНОТО ДУХОВЕНСТВО. (*)

Ако ви говорѣхъ силно, не са чулете, истината е свободна и силна. (Фенелонъ).

II.

За тѣзи които сѣ изуили добръ човѣшкото естество, нѣговити желанія, стремленія и надѣжди, не ще имъ бѣде мъчно да припознаятъ че истинното благополучіе на хората тѣй както и на народити почива главно върху науката и религіозните убѣжденія.

Ний сѣми сѣкоги вѣрвали и вѣрвали още че хората тѣй както и народити ставятъ нѣщо или нищо споредъ образованіето което приѣматъ. Това е една историческа истина.

Ако образованіето на тѣзи човѣци и народи е наведнѣжъ научно и религіозно, нѣма съмнѣніе че едни и другити могатъ положително да бѣдѣтъ честити и благодарни отъ животътъ си.

Ако, напротивъ, това образование е плитко и безбожно, то нѣ само правятъ хората тѣй както и народити недоволни и злочести, нѣ още ускорява и нѣравственната имъ смъртъ.

Ний сѣми сѣкоги радвали когато виждамъ религіозните чувства, съединени съ здравата наука, да сѣ развиватъ и да прѣоблѣватъ въ единъ кой да е народъ, защото тѣзи чувства правятъ, споредъ насъ, този народъ да напреднува къмъ идеалното съвършенство.

Ний скърбимъ, наопаки, за онзи народъ въ който сръщамъ да владѣятъ мысли диаметрално противоположни, защото не е възможно да намѣримъ въ него този видъ благородни стремленія.

Че това дѣто казвамъ тука е една вѣска и беспорна истина, ний можемъ да сѣ увѣримъ отъ безбройните примѣри съ които е пълна свѣршенната исторія.

Ний не ще говоримъ днѣсь за тѣзи примѣри които давѣтъ на човѣщината толкось люти уроци. Едно таквось нѣщо бы ни отстранило много отъ прѣдметътъ.

Ний ще сѣ ограничимъ, колкото за сега, да извлѣчемъ отъ тѣзи примѣри единъ само урокъ за потвърденіе на думити ни.

Този урокъ е кжсъ нѣ прѣмногo поучителенъ. Когато единъ народъ сѣ възпитава въ вѣрата и образовава въ науката, той върви здраво къмъ едно улучшеніе на сѣдбити си, защото той има за ръководители Бога и науката.

Нѣ не е същото съ народътъ който приѣма едно противно възпитаніе и образование. Този народъ не почива и не може да почива на никаква нѣравствена осно-

ва, и отъ тука слѣдува че той не сѣ забавя да сѣ привърже на веществото и да изхвърле отъ утробата си сичкити добродѣтели които правятъ животътъ лекъ и честитъ.

Тѣзи сѣ разсѣженіята които ни давѣтъ серіозни страхове и въ сѣщото врѣме добри надѣжди за бѣдѣщего на народътъ ни.

Ний казвамъ серіозни страхове, и тѣзи страхове сѣ законни, както видимъ, ако трѣгнемъ въ пѣтеката на този послѣднѣтъ народъ.

Ний казвамъ още добри надѣжди, и тѣзи надѣжди сѣ сѣщо тѣй законни ако сѣ съединимъ сички да вървимъ съгласно съ добросторниѣта начала на първѣята народъ.

Ето защо не проумѣвамъ ний тѣзи черни нападенія сръщу калугерити въобще и сръщу бѣлото духовенство особно. Тѣзи нападенія убивѣтъ религіозното чувство въ народътъ ни.

Ний нападамъ днѣсь тѣзи послѣднѣти съ сѣщата яростъ както нападамъ едно врѣме грѣшнѣти владѣци безъ да можемъ да различимъ цѣлѣта на нападеніята си. Това е болѣзненно да сѣ каже, нѣ то е истина.

Напрѣдъ, работата бѣше да разсѣнимъ едно чуждо духовенство което ни злоупотребяваше и разбѣлгарюваше. Отъ то врѣме, нападеніята ни сѣ были справедливи.

Нѣ сега не е тѣй. Сега сѣ касай да замѣстимъ чуждото духовенство съ наше собствено, народно духовенство. Питамъ: трѣбували да хулимъ и коримъ това послѣднѣто?

ЗА ВЪСПИТАНИЕТО НА НАРОДИТИ.

III.

Между Индійцити и Египтянити, образованіето бѣше исклю интелна собственост на свещеницити; нѣ не трѣбува да заключимъ отъ тука че тѣй сѣ были по долни отъ Кинезити въ искусствата и наукити. Старити Индійци бѣхъ раздѣлени на чѣтыри касты; кастата на свещеницити занимаваше първѣятъ чинъ и владѣше надъ другити. Свещеницити бѣхъ, тѣй само, учители на младежтъ; сношеніята на ученицити съ тѣхъ сѣ глѣдахъ като по свети отъ тѣзи на едниъ сынъ съ бащата му. Ако и религіознѣтъ елементъ да е прѣобладавалъ въ образованіето, обаче една твърдѣ голѣма важность сѣ отлаваше на външнѣти обряди и форми. Четвъртата каста, съставена отъ массата на народа и женити неможеше да земе учястіе въ образованіето; кастата на войницити и търговцити можехъ да четѣтъ светити книги подъ управленіето на свещеницити. Попсцити сынове сѣ образовавахъ съ голѣми грижи; тѣй трѣбуваше да бѣдѣтъ единъ денъ пазители на вѣрата, свѣтлѣти на царѣти, сѣдници и лѣкари. Отъ това което казахъмъ сѣки ще разбере какъ, въ

источнити Инди, между сто души едва-ли единъ ще сѣ намѣри който да знае да чете, ако и сѣко голѣмо село да има своето училище: защото навредъ сѣ намиратъ хора които принадлежатъ на трити първи касты. Въ първоначалнити училища, прѣдавѣтъ сѣ прочетѣтъ, писаніето и числителницата: вижда сѣ че двата първи клона сѣ тѣсно свързани въ прѣданіето. Вѣроятно е че свещеницити имахъ вече въ най старити врѣмена заведенія които могатъ да сѣ сравнятъ съ бенаровити и нудлаховити заведенія които, въ тѣзи послѣдни врѣмена, сѣ станали славни.

Ний намирамъ въ стара Египетъ единъ вѣренъ образъ за възпитаніето на Индійцити. Въ Египетъ, массата народна, сѣ женити наедно, ако и научена на трѣзвость и механически работи е била дебелашка и необразована, защото по долниты касты не научавахъ освѣнъ искусството и занаятѣтъ на фамиліята си; по горниты касты само сѣ образовахъ и възпитавахъ отъ свещеницити. Тука още кастата на войницити неможеше да научи сичко което сѣ прѣдаваше на свещеницити. Писаніето, нарѣчено іероглифическо, не сѣ прѣдаване освѣнъ на попсцити дѣца; тѣзи послѣднѣти не обажлахъ никакъ познаніята си на народа тѣй щото да могатъ да го държатъ по добръ подъ владѣніето си. Гимнастиката и музиката не бѣхъ извѣстни между Египтянити като способъ за възпитаніе ако и туй послѣднѣо искусство да е служило въ религіозниты упражненія.

ВЛИЯНИЕТО НА ЖЕНИТИ.

II.

Искате ли да познаете политическото и нѣравствено положеніе на едниъ народъ, попитайте какво мѣсто занимаватъ женити въ него.

Вліяніето на женити обръща цѣлѣтъ животъ. Една любовница, една съпруга, една майка, три магически рѣчи които обемѣтъ сичкити човѣшки блаженства! То е владѣніето на красотата, гиздавостѣта, любовѣта и разумѣтъ, то е сѣкоги едно владѣніе. Човѣкѣтъ сѣ свѣтѣва отъ жената си, той сѣ покорява на майка си, той и сѣ покорява дълго врѣме слѣдъ смъртѣта и, и мыслити които приѣма отъ нея ставѣтъ често начала по силни отъ страстити му.

Прѣци нѣколко дни като ходихъ на едни гробища, азъ забѣгѣхъ този надгробенъ надписъ наистина трогателенъ: « Почивай тихо, о мила мой мѣйко, сынъ ти щета слуша сѣкоги. » Какво душевно движеніе, каква любовъ въ тѣзи толкось прости редовце, и какъ тѣ правятъ да сѣ почита паметѣта на жената която ги е вдѣхнала!

Върху майчинската утроба почивѣтъ дѣхѣтъ на народити, нѣравити имъ, прѣдразсѣдкити имъ, добродѣлити имъ, сѣ дру-

(*) Въ послѣднѣтъ брой, заглавіето на този членъ сѣ бѣше нарѣдѣло криво: вмѣсто: « За народното духовенство » четете: « Миссията на народното духовенство » както е турено сега.

ги думи цивилизацията на човѣшкитѣ родѣ.

Нѣкои хора приѣматъ дѣйствителността на властта, нѣ тѣй възразяватъ че тя са извършва само въ фамилията, като че сичкити фамилии не сѣмъ народътъ! И не виждате ли че мислети сѣмъ които жени са занимаватъ въ кюшето на огнището си, човѣкътъ ги носи по общити мѣста. Тука той изпълнява сѣмъ сила онова което му сѣмъ вдъхнали милуваніята или послушаніето. Вѣй искате да ограничите жени вѣмъ вѣмъ общественото управление на кѣщата имъ, вѣй ги учите само на това, и вѣй не помисляте че заблуденіята и прѣдразсѣдкити които управляватъ свѣтътъ излѣзватъ отъ кѣщата на сѣмъ граждани.

Има едно друго влѣаніе нѣмъ толкось трайно нѣмъ по силно, което накой не може да избѣгне. То е по вѣмъмето на младостта, когато животътъ ни са евява като единъ редъ празници, на който надѣждити са продължаватъ въ небото; тогасъ са извършва изведнѣжъ този прѣзартъ който измѣня сѣмъ бити на човѣкътъ. Единъ небесенъ образъ влиза въ сичкити му мисли, той го безпокои и прилѣста го въ сѣмъщото вѣмъе. Най добріятъ пріятель, нѣмъжността сѣмъ която го обиколява майка му не му сѣмъ доволни; той иска една по интимна и по исключителна обичъ, другарката която Богъ е сѣмътворилъ за него, ангелътъ когото трѣбува да люби единствено, вѣчно; той иска благополучіето на избрани. Тѣмъзи другарка, той я намира най сетнѣ и ето че сичкити нѣмъгови желанія са осрѣдоточаватъ въ туй само нѣмъщо. Вчера още волята му бѣше желѣзна, днѣсъ той нѣмъма нити каприція, нити воля; нѣмъщо героическо са събужда въ сърцето му при любовта, и животътъ не му е драгъ освѣнъ защото може да го даде. Искате ли да видите прилѣстителката която произвежда сичкити тѣмъзи опустошенія, обърнете очити си: тя етѣмъзи млада мома на която поглѣдътъ изражава невинность. Смаена отъ чувствата които вдъхнува, изумена и умыслепа, тя навежда челото и зачервява са, нѣмъ като са зачервява, тя пази завоеваніето си, и държи го. И кой прочее ѣ е открилъ една тайна която любовникътъ ѣ иска да укрое отъ цѣдъ свѣтъ? Кой? саміятъ ѣ любовникъ: туй мълчаніе, този почитъ, туй покореніе, туй страшно обоженіе което ѣ държи неподвожна и трѣперлива, сичко туй е единъ всеобщъ языкъ; подъ тропическити огнове тѣмъзи както и подъ мразовети на полюсътъ, невинностьта разумѣва този языкъ; тя го разумѣва безъ да го е учила, защото единъ общъ законъ на природата е че на часътъ въ който красотата са испалнява трѣбува щото тя да стане господарка на една воля която не е въ нея.

Тѣмъзи тѣмъзи млада мома, която не са познава още, която до този денъ е зваяла само да са покорява безъ да разсѣжда, която не е учила нищо което са прави въ свѣтътъ; тѣмъзи млада мома безъ наука, безъ опитъ, става тутакси господарка. Тя располага сѣмъ жовотътъ и честта на единъ човѣкъ когото страстьта повлича; тя желае ѣ желаніята ѣ са чуватъ; тя иска, и тутакси тя са послушва. Нѣмъзната дѣтинска воля дава единъ юнакъ на огечеството или една убійца на фамилията, споредъ височината на душата ѣ или заслѣпеніето на страстьта ѣ. О жени! вѣй владѣете ѣ човѣкътъ е подъ властта ви! Вѣй владѣете надъ сыновети си, любовницити си, мѣжити си. Напразно тѣмъзи са каз-

ватъ ваши господари; тѣмъзи не сѣмъ човѣци освѣнъ когато должити съществуваніето имъ; напразно тѣмъзи са хвалятъ сѣмъ горнината си, славата и срамътъ имъ идатъ отъ васъ; туй са вижда на сѣмъкадъ въ баснити както и въ исторіята: въ палата на Кирке дѣмъзи войницити са обрѣжатъ на свини, и въ палата на Медикиса дѣмъзи хора са ставатъ люти звѣрове.

ОСОБИТИ НАЧАЛА НА ПРѢПОДАНИЕТО.

II.

Отъ цѣлото нѣмъзи ще минемъ твърдѣ естествено ѣ частити. Второто упражненіе ще състои прочее да показваме тѣмъзи части тѣмъзи както и начинътъ споредъ който тѣмъзи сѣмъ свързани по между си; тѣмъзи щото да намирами и опрѣдѣляваме различнити имъ качества. Трѣбува още, въ туй упражнение, да минаваме постепенно отъ лесното на мѣмъното; нѣмъзи ще изброяваме най напрѣдъ главнити части на прѣметити, които удрятъ по силно чувствата ни; сетнѣ, нѣмъзи ще минимъ на второстепеннити части; по послѣ нѣмъзи ще захванемъ да показваме най отличителнити качества; и ще свършимъ сѣмъ тѣмъзи които сѣмъ най затулени. Най-напрѣдъ нѣмъзи ще можемъ да позволяваме на ученицити да показватъ тѣмъзи различни качества, споредъ редътъ въ който тѣмъзи ги привличатъ; нѣмъзи слѣдъ малко нѣмъзи ще изискуваме отъ тѣмъзи да ги прѣдставяватъ споредъ както дѣмъзиствуватъ тѣмъзи върху чувствата и въ естествениятъ разумъ. За туй добро е да имъ даваме да разглѣдватъ едно нѣмъщо; да отвърщаме сетнѣ поглѣдити имъ; и да правимъ туй упражненіе като че туй нѣмъщо е прѣдъ очити имъ. Съ този начинъ вѣй ще усвършенствуваме языкътъ на ученицити, вѣй ще дадете ясность на иденти имъ, вѣй ще занимайте полезно въображеніето имъ и ще обогатите паметта имъ.

На тѣмъзи упражнения, нѣмъзи ще можемъ да присѣдинимъ едно трето, което ще ги направи по интересно. Туй упражненіе е да говоримъ за началото, употребеніето и ползата на нѣмъщата които сѣмъ прѣметъ на тѣмъзи упражнения. Много работи отъ животътъ сѣмъ извѣстни вече на ученицити, разумѣва са; нѣмъзи трѣбува да имъ показваме това което не знаятъ никакъ, и да допълнимъ онова което знаятъ несвършенно или сѣмъ лишени отъ точни идеи. Съ този начинъ, тѣмъзи ще са снабдатъ сѣмъ полезни познанія които ще имъ бѣмъжатъ една голѣма помощ когато захванатъ научнити учения; вѣй ще имъ дадете още, като слѣдувате тѣмъзи правила, ясни идеи за много работи, които много учени мѣмъзи не знаятъ презъ сичкитъ си животъ, защото въ младинити си, паметта имъ са е натоварила сѣмъ една наука отъ думи вмѣсто да е приѣла дѣмъзиствителни познанія.

ЗА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪСПИТАНИЕ.

XVIII.

Нѣмъзи трѣбува да постѣпваме споредъ законити на вѣмъроятностьта, да притѣглями отъ една страна сгодата която може негли да излѣзе отъ изсепенія и напомненія върху това отгорѣ, и отъ друга, неприличіята които тѣмъзи изсепенія и напомненія бѣмъ докарани. Ако намѣримъ, напирѣмъ, млади дѣмъзица въ който, били сѣмъ най голѣмо вниманіе, не можемъ да откриемъ най малката дѣмъзица за наклонность къмъ безнрав-

ственностьта; ако можемъ да сме увѣрени че забелѣзвами началото му още като туку що са развѣи; или ако сме увѣрени че отстранимъ сичкити случаи които могатъ да го породятъ; тогасъ по-добре ще е да не казвами нищо, главно на момичетата. Защото, както казахми и опиторихми, нѣмъзи рискуваме, сѣмъ поученія върху едно нѣмъщо което може да не е извѣстно, да възбудимъ любопытството, и въ сѣмъщото вѣмъе да породимъ следострастни идеи.

Съвѣтваніята и поученіята трѣбува, въ сѣмъко отношеніе, да са приспособяватъ на сѣмъка възраст. Когато, напирѣмъ, млади дѣмъзица сторжатъ нѣмъзи какви неприличія, добро е да имъ прѣдставяваме че тѣмъзи неприличія сѣмъ осѣдителни работи тѣмъзи щото да развѣимъ въ тѣмъзи идеи за благоприличіе и срамливость. Съ по голѣми дѣмъзица, нѣмъзи ще намирами случаи да говоримъ, въ антропологията или въ естественната исторія, за чудесната направа на човѣшкото тѣло, за пазеніята които изискува сѣмъка една отъ тѣмъзи части, по деликатеціята на направата имъ и свързаніето имъ сѣмъ сичкото тѣло. Въ годинити на юношеството, поученіето може да стане по пѣмълно, и да са глѣда въ сѣмъщото вѣмъе подъ нѣмъзи нравственно отношеніе. Тогасъ нѣмъзи ще направимъ добръ да говоримъ върху този прѣметъ сѣмъ едно какво да е тържество, говореніе което не произвежда обикновено никакъвъ плодъ при младити дѣмъзица. Като показваме плачевнити сѣмътнити които излѣзватъ толкось често отъ рѣченіята перокъ, нѣмъзи трѣбува да го прѣдставяваме като едно дѣмъзило противно на длѣмъжността ни, като единъ грѣхъ противенъ на достоинството на естеството ни. Тѣмъзи ще държимъ нѣмъзи съвѣстьта на младити момци събудена, и нѣмъзи ще видимъ тѣмъзи момци да псѣмъжатъ сѣмъ едно свършенно довѣріе, съвѣти отъ възпитателътъ, за да противостоятъ на искушеніето и да търсятъ изясненія за нѣмъзи работи които сѣмъ за тѣмъзи нови явления.

Има случаи, нѣмъзи твърдѣ рѣмъзи, дѣмъзи е полезно щото съвѣтваніята да идатъ отъ другиятъ полъ. Управителътъ трѣбува, въ възпитаніето на момичетата, да остава тѣмъзи грижа на майката или бащата; и той трѣбува да имъ забелѣзва като туку що види неприлични стоенія които слѣмъзити родители не съмъгледатъ. Въобщо вижда са че поученіята сѣмъ по нужни при момчетата отъ колкото при момичетата. Нѣмъзи не трѣбува да ги оставяме свършенно за тѣмъзи послѣднити.

ПАТНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ.

Господине Редакторе!

Като са рѣмъшаватъ да ви проводѣмъ за печатъ впечатленіята, които съмъ посрѣщилъ въ разходкѣ си по нѣмъкои отъ българскитѣ градища, азъ си исповѣдамъ, че въ тѣмъзи има много таквози, което може да не е съгласно съ истинитѣ или което е повърхностно. Азъ нѣмъзи гнувахъ сѣмъ единственното намѣреніе да видѣмъ отъ близу положеніето на нѣмъкои общини и на тѣмъхнитѣ училища; нѣмъзи малкото вѣмъе, сѣмъ което азъ располагахъ, не ми позволи да изуча работитѣ добръ. За да бѣмъ казаното на цѣло истинско, трѣмъзи на сѣмъко мѣмъсто да са сѣмъзи сѣмъзи негли. Азъ ви казвамъ горнето за да знаяте че думитѣ ми показватъ онова, което съмъ можалъ да науча, а не което е на истинѣ. Ако нѣмъзи кой са оскѣрби отъ неточностѣмъ на нѣмъзи моя бѣмъжкѣ, той може да опровергае казаното отъ мене. Азъ съ благодареніе ще приѣмъмъ поправкѣмъ. Отъ кѣмъсото вѣмъе пакъ излази и това, дѣмъзи бѣмъжкѣмъ ми носѣмъжъ общъ характеръ, сирѣмъзи въртѣмъжъ са

около общи работи и не влизат въ подробности за училищата и за другите въпроси, за които говорях.

Няма по сгодно време за пътуване от мѣсяцъ май. Тогава няма нито лѣтния горещина да умори човека, нито зимний мразъ да го кара да са крѣе въ колата или въ камарата на парахода и така да са лишават отъ удовольствіе, което дохожда отъ разглеждане на околните прѣмѣти и мѣста. Врѣмето на моето пътуване бѣше добро и прохладно и ний не прѣставахме да си хвъргаме очите ту на единъ ту на другъ странъ на Дунава. Много мѣста ни докараха въскишение; много други ни накараха да са помислимъ. Отъ Хърсово до Тутраканъ и по нагоръ въ Българскій брѣгъ има твърди прѣкрасни видове, твърди възхитителни пейзажи. Гъстите горы и дѣбрави, живописни долины, засѣдени и нахлѣпени полета и рѣклинъ — сичко това весели чрезвычайно око. На влѣшкый брѣгъ земята е плоска и почти еднообразна. Тамъ око рѣдко срѣща такъзи красоти, като са виждатъ на сѣкъ стѣнъ по отсѣмнѣнъ брѣгъ. Тамъ няма прохладни и зелени долины, няма обработенѣ хълмове, покрити съ лозяны и орошкы. Нѣ отъ другъ странъ тамъ има другъ родъ видове: има широки нивы, които са простиратъ до дѣто ви достига око, има многолюдны градове, пълны съ движение и животъ.

Ако сравнишъ двата брѣга въ физическо отношение, прѣимущество остава на нашъ странъ; нѣ ако ги примѣришъ въ културно-промышленно отношение, влѣшката страна надминава нашъ твърди на далечъ. Тамъ са забѣлжава по обширно, а може и по разумно, ступанство, по голѣми богатства и по живо движение между хората. Срѣщу сичкы почти българскы градове лежатъ влѣшкы градове; нѣ между единъ и другъ има голѣмъ разликъ. Срѣщу Туля и Мачинъ лежатъ Галацъ и Браила; срѣщу Русчукъ лежи Гюргево и прочее и прочее; нѣ до дѣто въ Мачинъ умира пѣтника отъ гладъ и отъ неудобство, въ Галацъ и Браила са трупатъ хиляды чужденци, отъ които сѣкъ намира удобно жилище, работъ за прѣхранъ и поприще за своитъ свободности и капиталъ. Поминѣка на Галацъ и Браила надминава поминѣка на Туля и Мачинъ, колкото земята надминава мѣсца на голѣмъ Русчукъ е сѣдалище на валия и главно мѣсто на управленіе на цѣль Дунавскій Вилаетъ. Въ него е съсредоточено високото чиновничество и бѣска на единъ широкъ власть. Гюргево е малкъ градъ и незначителенъ въ административно отношение; при сичко това колко голѣма е разликата между тѣзи два града откъмъ търговското имъ значение. Въ Гюргево има голѣмо движение и трѣскава дѣятелность; въ Русчукъ владѣе покой и тишина. Въ гюргевското пристанище стоятъ много десѣтины кораби; въ Русчукъ едва ли забѣлжавашъ нѣколко канѣы. Разликата е такъзи, щото Гюргево е станало увеселително мѣсто и тържище за Русчукъ. Онѣзи отъ русчуклинѣ които искатъ да си купятъ нѣщо ново и модно, които искатъ да са повеселятъ на свобода, тичатъ въ Гюргево. Чиновникитъ отъ Русчукъ тамъ търсятъ успокоение. Дали защото Власитъ сѣ по умны и по трудолюбивы, та градищата имъ иматъ прѣимущество надъ нашитъ.

И тѣй, ний са наслаждавахме отъ зрѣлището на добритъ мѣста по брѣга на Дунава. Нѣ въшето благодарение са ограничаваше само въ това: съ парахода ний неможемъ да са похвалимъ. На турскы параходы по Дунавъ няма еще онакъ редовность и онова внимание къмъ гоститъ които трѣба да владѣятъ тамъ. Между началницъ и подчинены има а х п л ж к ъ, въ нѣма онова дълбоко съзнание на дълга. Равенството са разбра твърди на широко и са обрѣца на неподчиненность. Отъ най голѣмый до най малкый са събиратъ наедно и прѣкарватъ врѣмето въ приказки. Послѣ, когато са покаже пужда, започеватъ са выкове и честы помянуванія на майкы и сестры, като че помага това въ стѣснение. Камаритъ са държатъ нечисто и неприбрано, защото сичкы тичатъ вѣтрѣ. Леглото на кафежитъ и слугитъ е въ камаритъ; най наирѣтъ си лѣгатъ тѣзи господинови, че послѣ гоститъ, ако има мѣсто, разбира са. Отъ нѣманіе на контролъ камаритъ са пълнятъ и съ такъзи гости, които иматъ право само за кувертъжъ. Сѣки може да са курдиса въ камарѣтъ и да цѣе, пѣе и

безчинствова. Оная година отидѣхъ до Русчукъ посрѣдъ безчинствата на такъзи хора отъ кувертъжъ; тая година прѣкарахъ единъ нощъ на стола, защото камаритъ са напълнихъ пакъ отгорѣ.

Втората камара е мръсна и прѣмнѣна на тѣхнытъ нечистоты. Ако и да си иматъ особенны стѣнѣ, матроситъ тичатъ за сичко въ камарѣтъ: тамъ ядатъ своѣ чesнѣ, тамъ спятъ на широко, тамъ играятъ карты, тамъ пѣютъ, и сичко това вършатъ безъ най-малко внимание къмъ пѣтницитъ. Зарадъ сичко това пѣтницитъ избѣгватъ турскы параходы и тичатъ къмъ австрійскы. Особено избѣгватъ турскы параходы пѣтницитъ отъ по-горенъ разредъ. Това е жално, твърди жално. Да си даваме паритъ на чуждземнитъ компании и тогава, когато искаме да примнемъ отъ единъ турскій градъ въ други пакъ турскы и презъ нѣколко часа надалечъ, това на да ли е до тамъ прѣпорѣчително за нѣсъ. Азъ съмъ правилъ своитъ пътуванія по Дунавъ се съ турскы параходы; нѣ, съзнавамъ са, за това ми е било потребно хамалско търпѣние. Единъ отъ агентитъ на тѣзи параходы ми казваше направо, че азъ съмъ былъ много раба тѣя.

Простиратъ са за турскы параходы по Дунавъ, защото желатъ да ги видѣтъ въ по добръ редъ и въ такъзи съвършенство, което шѣ ги направи за насъ онова, което трѣба да бѣдатъ, сирѣчь, най лесното и доброто срѣдство за съобщение на различны пунктове по българскій брѣгъ. До дѣто бѣхъ на парахода, азъ мисляхъ да направя своитъ бѣлѣжки за състояніе на параходитъ устно; нѣ когато излѣзхъ на Русчукъ и видѣхъ, че неразбѣрѣята владѣе и прѣдъ очитъ на главногѣ управление, намѣреніе ми истинъ и умрѣ въ мене. Презъ печата може повече да са послушатъ бѣлѣжкы ми, нежели ако бѣхъ искалани устно.

СВИЦОВЪ.

На Русчукъ азъ забавихъ само нѣколко часа и заминухъ за Свищовъ.

Първото нѣщо, което поражава пѣтника въ Свищовъ, е пепелището на изгорѣлытъ опжѣтъ години дюкени и магазинъ. По пространството на това пепелище са познава, че пожара былъ голѣмъ и значително пагубенъ. Цѣлы редове са погълнѣли отъ пламака и дѣтъ не прѣдставляватъ на нашитъ очи освѣтъ голы и почернѣлы стѣны. Трудолюбіе и нуждата подновили много отъ изгорѣлытъ зданія; нѣ повечето се еще свидѣлствуватъ за страшнитъ опустошенія. На много хора са развали състояніе; между ненаправенитъ зданія, струвани са стоѣтъ и училищнитъ, отъ които е зависяло главногѣ помирѣние на свищовскы училища. Надъ Свищовъ и тѣй тежѣше злата сѣдба по причина на събитіята въ 1867—68; придрѣзаніята и строгитъ възисканія на Митхадъ наша доста бѣхъ поврѣдили търговѣжѣ на Свищовъ; нѣ опжѣгоднишый пожаръ съсѣлѣ съсина тоя търговскій градъ. Поминѣка намалѣ и сиромашіята потѣжъ да са устѣжъ твърди силно. Загрыжены сѣкый за себе си Свищовцитъ са показавъ май равнодушны къмъ общественитъ са дѣла. Едно тѣкно хладнокрѣвие, прилично на недовѣріе, обзело много сѣрдца и ги накарало да гадѣтъ на общитъ работы съ друго око. Като говорѣхъ тѣй, азъ не искамъ да кажѣмъ, че Свищовъ са е нахѣсалъ и общината му е съсѣлѣ разстроена. Не, Свищовската община е устроена по добръ отъ много други българскы общины и у Свищовѣ има еще голѣма ревность къмъ народнитъ работы. Азъ искамъ да кажѣмъ, че у Свищовъ посетилъ онова дълбоко убѣждение което кара гражданина да затича къмъ исполненіе на своитъ дѣжности. Нѣма достатѣчнъ свѣлость у първенитъ да противостоятъ на кривѣжѣ и злоупотѣбленіята. Фактоветъ сѣ много, нѣ азъ ще привѣдѣмъ въ свѣдѣтельство само — единъ. Читателя е прочелъ, вѣроятно, въ вѣстникитъ за свирѣствата на нѣколко съдаты надъ единъ сиромашъ работникъ Българинъ. Споредъ исповѣдѣжъ на страдалеца виновницитъ сѣ съдаты и винага имъ състои не само въ това дѣто го дупчили и сѣкли, нѣ и въ исполненіе на нѣкаквы си гнусны прищезки. Работата бѣше възмутителна и много отъ гражданѣ искаха да са испыта тая работа твърди добръ. Нѣ не бѣше такова мѣднѣто на по първитъ хора и особенно на онѣзи които сѣ намирахъ въ мезинитъ. Работата са прѣдстави друго-

яче, за виновникъ са показавъ нѣкой циганинъ и агитъ подписахъ масматѣтъ въ този смисълъ. Слѣдъ нѣколко дни нѣколко запѣта бѣватъ едно Българче само и само за това, защото са осѣлило да забѣлжи на нѣколко кадѣны, които были сѣ качили на кѣжѣтъ на дѣля му за нѣкакво зрѣлище, че кѣжѣта е слаба, че може да са срыне отъ такъвъ товаръ и че сетѣ жената нѣма силъ да ѣжъ подправи. Въ очитъ на благороднитъ защитницъ на гражданскій порядѣкъ тая забѣлѣжка бѣла голѣмо прѣступленіе, което трѣбувало да са измѣ съ бой и ругателства. Не стига това, момчето са турга подъ затворъ, че ужъ закачило едѣжъ отъ кадѣнитъ, нѣщо невѣроятно по причинѣ на многото народъ на това мѣсто. И въ това раздѣленіе на гражданѣтъ, и тука неправдата неиздѣрена, ненаказана и агитъ оправдаватъ запѣтата, а момчето обвиняватъ. За да не рѣжѣтъ чѣкѣму че е подозрителенъ человекъ, сѣкый глѣда себе си и оставя въ общитъ дѣла злоупотѣбленіята неспѣтъданы и несправены.

Вѣтрѣшното раздѣленіе са проявява и въ глухото съперничество между двѣтъ части на града — долия и горня. У мѣжѣтъ това съперничество не е достигнѣло до вѣшно дѣленіе; нѣ у женитъ то е ижѣлно. Долнемахаленкытъ иматъ особенно дружество и не щѣтъ да чуѣтъ за съединение съ горнемахаленското дружество, защото, казватъ тѣй, горнемахаленкы не вършатъ работѣ, защото сѣ раскопны и горделивы за тѣжъ раскопность. У горнѣжѣ махалѣ женитъ сѣ наистинѣ малко суетны; нѣ, стрували са, не е това причината за дѣленіе. Истинната причина е въ духоветъ и са крѣе повече у мѣжѣтъ, отъ колкото у женитъ. Ако не бѣше ги срамъ отъ българскій свѣтъ, Свищовцы бѣхъ раздѣлили училищата какъто едно врѣме.

Съперничествата и дѣленіе никога не сѣ докарвали добро. Заради това ний бы помолили Свищовцы и Свищовкы да са отрѣжѣтъ отъ сѣкаквы съперничества и да са съединятъ въ едно цѣло. Съединено, женското дружество бы направило и по голѣмы и по полезны работы; а раздѣлено то неможе да са прослави ни съ единъ важнъ работѣ. Ако искаме да сторимъ добро на града и на народа си, ний не трѣба да гледаме, отъ коѣ махалѣ са водѣтъ работитъ, а какви сѣ лицата които ги водѣтъ. Ако въ единъ махалѣ има повече достойны лица, защо да са сѣрдитъ и да казваме, че тая махала заловила работитъ въ рѣцѣтъ си? Дѣто е достоинството, тамъ и ще нагегва. Работата само тогава ще върви добръ, когато е въ рѣцѣтъ на по достойнитъ; кога е тѣй нека търсимъ достойнитъ въ коѣто махалѣ и да е.

Поврежданіе на училищнитъ доходи докарало неприяты сѣгнѣны и на училищата. За да не са натовзятъ съ борчове, Свищовцы скратили числото на учителитъ или задѣржали и такъзи, които малко отговарятъ на званіе то си. На останалитъ учители навалили заплатитъ за икономіѣ, нѣ заедно съ това смалили имъ и ревностѣжъ. У нѣкой учители азъ забѣлжихъ недоволство отъ таковы мѣркѣ и това недоволство ги правѣше доста небрѣжны къмъ работѣтъ имъ. Тѣй прѣкарвахъ 4-тѣхъ работны часа на день какъ дошло. Равнодушіе на учителитъ са простира и на читалището, това училище за възрастѣтъ, дѣто учителитъ иматъ толкова да вършатъ, колкото и въ училището за дѣцата. Азъ попытахъ нѣкой отъ тѣхъ както за дѣлата му тѣй и за капиталитъ му, и не можахъ да научѣ нищо. Свищовцы ли крѣятъ състояніе на читалището, или учителитъ не са интересуватъ твърди отъ него та не знаѣжѣ да кажѣтъ за него нищо?

При сичкытъ грижи на Свищовцы, тѣхното училище не е до тамъ, какъто не сѣ сичкытъ българскы училища. Да оставимъ другото на страна, въ това училище естественитъ науки иматъ твърди слабо приложение, сир. прѣподаватъ са твърди слабо. Нѣкой си ми казахъ че нѣмало учители за тѣзи науки. Нѣ токова мѣчно ли е да са намери единъ, Свищовцы го иматъ вече: ако поможѣ докторъ Павловъ да посвети отъ врѣмето си по нѣколко часа въ недѣлѣтъ на отечественото си училище, азъ мисля че той го бы прѣлѣ съ радостъ, защото така и на училището бы сторилъ добро и самъ бы показалъ по най достоинъ начинъ своѣжъ признателность къмъ града, коѣто е помагалъ за неговото изучаваніе. По внешнитъ си наредбы свищовското училище стои доста горѣ, защото въ него сѣ исхвърлены много отъ формалноститъ и отъ онѣзи дреболии, които на много мѣста са гледатъ като важны и

существовали когато тий сж проста играчка. Учителити въ Свищовъ сж учители и нищо повече. Вънъ отъ прѣподаваніето тий сж свободни и напълно самостоятелни. Никой не иска отъ тѣхъ онова, което не е отъ тѣхъ дѣлности. По много мѣста изъ нашето отечество достойнствата на учителя сж цѣнятъ въ чинното ходеніе на ученицѣтъ сж единъ надзирател на чело; въ рѣдовното посѣщеніе на черквѣтъ; въ пѣснитъ въ училището и въ черквѣтъ; въ постоянното слѣдваніе за поведеніето на ученицѣтъ чрѣзъ надзиратели и прѣгледвачи и въ много други. Въ Свищовъ това е изхвърлено и добръ е сторено. Учителъ е длъженъ да учи и да съвѣтва; да бже надзирател на градскитѣ дѣца е и невъзможно и нецѣлно, защото нашитѣ училища не сж затворени и ученицѣтъ не сж сѣкога прѣдъ очитѣ на учителя. Вънъ отъ училището надзирателството остава връхъ родителитѣ, защото ученика прѣкарва несравнено повече врѣме въ къщи нежели въ училището. Ако родителитѣ не прѣглеждатъ въ това врѣме дѣцата си и не имъ даватъ примѣри отъ добро поведеніе; учителя какво ще направи? Ако родителитѣ не отхождатъ въ празникъ на черковъ и не водятъ своитѣ дѣца, за да ги научатъ на благочестіе, какво може направи учителя? Ако учителя оставя дѣтето си да лудува по улицѣтъ, както самъ той лудува по кафенетата и у дома, какво ще ти сторѣ учителя? Да приглежда кой не дошелъ на черковъ и да наказва ли? Нѣ тогава ученика ще иде на черковъ отъ страхъ, а не отъ вътрешно доброволно побужденіе, и ще стане лицемеръ и еще по лопъ. Да приглежда ли чрѣзъ особни надзиратели, кой какво прави повнѣ и у дома си и да наказва безчинствата? Нѣ тогава той научава единъ на шпионство и допесенія, а въ други възбужда омразъ и недоверіе. Нататѣкъ ли трѣба да вървимъ? Дисциплината е добро нѣщо, нѣ училището нѣма други срѣдства за нейното подържаніе освѣтъ съвѣтитѣ и наставленіята, и Свищовци нѣматъ право дѣто сж освободили училищата отъ таквыи празни грижи и пѣли. Много нѣмъ са е изказвало мнѣніе, че нашитѣ училища трѣбнѣ да бждатъ и въспиталища, а не само прѣподавалища; нѣ азъ никога не съмъ разбиралъ тѣзи думи напълно. Ако са разбира тука въспитаніе правствено което дохожда отъ познаниѣта на истинѣтъ и на длъжноститѣ; то нашитѣ училища го имѣтъ вече, защото сѣкий урокъ е заедно и наставленіе за нѣкаквъ странъ отъ живота. Нѣ ако са разбира нѣравствено въспитаніе, основано на придирваніе на дѣтскитѣ постѣпки и на голы правствени наставленія, това го нѣмаме и не можемъ да го имаме, додѣто дѣтето прѣкарва 20 часа на день подъ родителскій покровъ и само 4 погъ училищный. Въ таквъ случай учителя може да прави таквози въспитаніе или чрѣзъ придирваніе, каквыто горѣ казахме, или чрѣзъ голы наставленія, като оставя изпълненіето имъ на добрѣтъ волѣ на ученика и на родителитѣ. Въ първый случай учителското въспитаніе вреди; въ вторый то са запира на просты съвѣты, каквото искаме и нѣмъ. На дома и на обществото прочее принадлежи въспитаніето на дѣцата по насъ.

Свищовското читалище е раздѣлено на двѣ: сжщото читалище е въ горнѣтъ махалѣ, а отдѣленіето му въ долинѣтъ, защото долиняци не могатъ да ходѣтъ горѣ и да са памирѣтъ сѣкога, когато трѣба или поискатъ, въ горнето читалище по причинѣ на далечинѣтъ. Управленіето и касата сж едно.

Въ читалището има досга книги, нѣ сичкитѣ почти сж вѣгхы и латинскы. Новы книги има твърдѣ малко. Менѣ са струва, че читалищата ни не трѣба само да събиратъ книги, нѣ и да ги отбиратъ. Добро е да имаме Платона, Ксенофонта, Тукидида, Цицерона и др., нѣ еще по добръ е да имаме отъ новитѣ книги таквыи които ще ни научатъ, какъ стои дѣлъ свѣта и що правятъ хората за доброто си. Старитѣ книги не сж храни за дѣтното врѣме; тѣй могатъ да станѣтъ поправка на храниѣтъ, нѣ не храни. Като бѣдны, нѣмъ трѣба да гледаме храниѣтъ, а не подпирѣмъ. Въ долинето читалище нѣма много книги; тамъ са ползватъ само отъ вѣстницѣтъ.

За общенароднитѣ работы Свищовци имѣтъ доста голѣмо присърище. Тѣй гледатъ на тѣзи работы отъ доста высокъ точка на зрѣніето и показватъ готовность да жертвовать много за тѣзи работы. Тѣй са чуляхъ на онаѣ тѣснота, сж която Търновци гледатъ на работѣтъ и въ жър-

твѣ на която принастѣтъ по-голѣмы и по-общы интересы. За Свищовци бже много забавно това дѣто двама отъ търновскитѣ прѣдставители, избрани ужъ отъ пѣла Епархіѣ, са връщѣтъ самопроизвольно, и еще по самоволно си назначаватъ прѣемници въ събора. Свищовци показвахъ отвращеніе къмъ таквози поведеніе и говоряхъ че ще самѣжатъ да поддържатъ своя прѣдставитель до края на работѣтъ, колкото и да имъ е расстроено състояніето. Браво имъ, ако го направѣтъ. Това ще бже една добра бѣлѣжка за Търновци, които са брѣжатъ за главѣ на епархіѣтъ.

Въ домашный и общественый животъ въ Свищовци са забѣлѣжа нѣкакво съединеніе на българскѣ простотѣ съ вѣлѣжъ церемоніалность, на вѣсточнѣ дебелѣжъ съ лѣжовнѣ истинченостъ на чуждый западъ. Въ сичко прѣобладава дебелѣжъ и прави смѣшны сичкитѣ обычаи, като ги прѣдставлява ни черны, ни бѣлы, ни българскы, ни европейскы. У женитѣ сѣмѣдахъ и нѣкаквъ раскошность: тѣй обичатъ богатѣтъ украшения.

Научитѣ са, че Свищовци тѣмѣжатъ да выкатъ за учителѣ единъ чехѣж; тѣй щѣли да я натоварятъ да прѣподава рѣководѣя и обращеніе въ обществото, сирѣчь виѣшно благоправіе. Види са, че Свищовци сж трѣгнѣли вече подиръ лустрата на живота и търсѣтъ четкы за лустросваніе между чуждытъ народы. Тѣй сж смѣшны и сега когато обичатъ имъ сж пѣстры; а като ги измѣнятъ повече, повече и ще станѣтъ смѣшны въ очитѣ на умнитѣ хора. Джанѣтъ, толкози дошли сж нашитѣ българскы обычаи, та че трѣба да бързае да ги измѣнимъ? Толкози грозно ли сме са облачили до сега, та че бързае, та че търсимъ модистры да научатъ дѣцата по модны шивове и плетения? Или пакъ съ това ще покажемъ нашето напредваніе? Види са за Свищовци е по важно, какъ сж обѣчѣны дѣщерѣтъ имъ, какъ сѣмѣжатъ и съ каквы фразы посрѣдѣтъ и проваждатъ хората; а не какво говорѣтъ и какво знаѣтъ. За единъ уменъ е по важно какво ще му говори жената, а не какъ ще си поладѣ рѣжѣжъ и какѣвъ прѣсторѣность изъ лексикона на общитѣ и истерканы фразы ще му каже. Нѣ за Свищовци не бже тѣй. Тѣй искѣтъ европейство, че макаръ то да не прилича на нашѣ животъ, на нашѣ народъ и на сичко около насъ. Свищовцитѣ искѣтъ да не приличатъ никакъ на онзи Българинъ, който иде отъ селата, нито по языка, нито по обѣжлѣто, нито по обичаитѣ. Съ единъ думѣ тѣй искѣтъ да бждѣтъ отѣлѣны. На добръ имъ часъ! На добръ часъ и на сичкы оѣмѣ, които искѣтъ да майлунствовать на европейскѣтъ модность!

Свищовци сж гостоприѣмны и открыты за единъ чужденецъ; тѣй обичатъ да са срѣщѣтъ съ пѣтѣникѣ, да го изведѣтъ и да го запознаѣтъ съ града си и съ положеніето му.

Спорѣтъ распываніята ми единъ ученикъ дохожда на три къщи и половинѣ.

Свищовци имѣхъ надѣлѣжъ, че училищата нѣмѣтъ тѣзи година ще си поправѣтъ разваленото състояніе и ще займѣтъ онова мѣсто, което имъ прилича. Нѣкой си Бранскы жителъ, роденъ въ Свищовъ, на име Тодоръ Милановъ, завѣщалъ на Свищовското училище нѣколко здѣнія, на които приходи възлизѣ на 40-50 хил. гр. Завѣщаніето съдържаше сѣкакви затруднителны условія; нѣ Свищовци побѣдили тѣзи затрудненія и приходытъ щѣли да трѣнѣжъ вече на назначеніето си. Съ тѣзи приходи и съ отѣзи, които вече имѣтъ, Свищовци могатъ направи твърдѣ много за училищата си.

ПОЛИТИЧЕСКО ПРИГЛѢДВАНІЕ.

АНГЛІЯ. Слѣдъ едно разискуваніе отъ три дни въ камарата на лордовѣти, прѣдложеніето за прѣустроеніе на войската са отхвърлило при второ прочитаніе отъ 155 гласа срѣщу 130. — Халимъ наша, прируженъ отъ лѣкарѣтъ си, князь Загелъ, и Г. Тангуана пристигналъ въ Лондра и слѣзълъ въ хогелъ Кларигделъ. — тѣзи недѣлѣ ГГ. Денгъ и Палмеръ ще издадѣтъ турскитѣ заѣмъ, оздравенъ отъ свободната частъ на египетското даждіе което Хадива са задѣлѣва да платя на английската банка. — На 19 того (н.) до 500,000

английски лири сж тѣглили отъ английската банка за да са проводятъ въ Германія.

ГЕРМАНІЯ. Както слѣдъ войната на 1866, войнски конференциѣ ще станѣтъ подиръ малко въ които ще земѣтъ участіе високитѣ офицери отъ главнитѣ щабъ и оѣзи отъ различнитѣ арміи. Въ тѣзи конференциѣ ще са разглѣда какво сгодно сж прѣдставлявали въорѣженіето, тактиката и законитѣ на непріятелската войска и което да е полезно да са уведѣ въ войнската германска система. Въпросѣтъ за орѣжіята ще са изучи най-напрѣдъ въ тѣзи конференциѣ които ще са държатъ туй лѣто.

Баварскитѣ войски влѣзли тържественно въ Мюнхенъ на 16 того (н.) между едно голѣмо множество. Присѣтствували на приглѣжданіето царѣтъ, германскитѣ наслѣднически князь, и едно голѣмо число високы офицери и чиновници.

Въ едно скорошно изевеніе берлинското правителство са издига противъ расприти извикани отъ владыцитѣ които защищавѣтъ папската непогрѣшимостъ, защищава поведеніето си въ този въпросъ, заповѣдува щото сѣки да почита принадлежноститѣ на царѣната и осѣжда клерикалнитѣ присвоенія. — Холерата са поевила въ Вилна и въ една друга мѣстность дѣто прави 10 жертви на день.

ФРАНЦІЯ. Половинитѣ миліардъ не са е платилъ още на Германія. — Г. Гамбета, френски дектаторъ на войната потвърдилъ въ испитателната комисія че събралъ до 1,100,000 души войска. — Комисіята на бюджета отхвърлила министерската система относително до помрѣдити и прѣдложила единъ данѣкъ върху сичкитѣ стоки освѣтъ суровитѣ вещества.

Искренни изясненія сж дали отъ френското правителство върху политическата линія на поведеніето му въ Италія и за размѣната на ноти които станали между италианското правителство и френското. Отъ тѣзи ноти излѣзва че духовната власть на Папата е оздравена и че крѣпоститѣ на Чивита Векія ще са развалѣтъ.

Подтвърѣва са че владыката отъ Турѣ са наименовалъ парижки архіепископъ. Распрята която са издѣгна между египетското правителство и френскитѣ консулъ и която са прѣувеличи е на погаждане.

ИСПАНІЯ. Марешалъ Серрано прѣдложилъ на кортеситѣ да обевн работническото международно дружество «Ентернаціональ» извѣнзаконно. Убийцитѣ на марешалъ Примъ сж отккрыли.

ШВЕЙЦАРІЯ. Бывшія дѣ императоръ Наполеонъ са очаквалъ скоро въ Арнебергъ.

СѢКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

Великитѣ Визиръ оздравѣ съвършенно. И. Высочество са занимава вече съ испроважданіето на по важнитѣ работы на царството. Надѣватъ са че въ понеделникъ той ще може да отиди на В. Порга.

— Министерството на мореплаваніето са готви да отвори една права ванорска поща между Варна и Цариградъ.

— Казѣтъ че царското правителство порѣжѣло или щѣло да порѣжѣ въ Англія правата на една желѣзна фрегата отъ първи чинъ.

— Миліарѣтъ четвъртъкъ генералъ Игнатіевъ, руски посланикъ, има честѣта да са прѣвѣ въ ауденція отъ Султана и да земе прошка. Увѣрѣватъ ни че генералъ Игнатіевъ ще трѣгне изѣщѣтъ вторникъ за Петербургъ.

РЕДОВНА ПРИТУРКА НА В. "ТУРЦИЯ", отъ брой 21-вѣй.

Продава са по 20 пари.

Цариградъ, Юлія 13 1871.

ПЛѢВЕНЪ Юлія 27. Положеніето на градътъ ни е плачевно. Презъ мѣсець маія доста обири, убійства, обезчестенія на момичета станахъ, отъ които да са потърси живота на човѣка. И чудното е че прѣждебывшіятъ каймакаминъ никакъ не земаше въ вниманіе тѣзи вини споредъ царскити усули. Тука не са чуваше друго. Г-не Редакторе, освѣнъ че еди-кого-си убихъ, че еди-кого-си убрахъ и прочее. Като виждаше народа тѣзи злоупотрѣбленія, до това положеніе быше дошелъ щото не смѣеше да отиди никой до лозята, десетъ минути далечъ отъ градътъ ни.

Нъ благодареніе на Н. Прѣвѣсходителство Омеръ Февзи паша, главниятъ управитель на Туна вилаети, като чуваше горчивити оплакванія на вѣрнители си подданници, благоволи да проводи единъ управитель на градътъ ни на име Мехмедъ бей, човѣкъ достоенъ, почтенъ и съ развитъ умъ. Този пашъ новъ каймакаминъ е добъръ патриотъ, доброжелатель на отечеството си, вѣренъ на Царското Правителство. Той, като туку що пристигна въ градътъ ни най-първо свика запіетата на които даде добри съвѣти. На сутринята, оптегна чизмита на краката си, зе нѣколцина запіетата съ себе си отиде по коріти, излови хайдутити които вѣрлувахъ на три отдѣленія. Въ третиятъ день, той свика мухтари, назовавши отъ селата субашити на които каза че ако стане нѣкое злоупотрѣбленіе тѣй ще отговарятъ.

За това само можимъ да поговоримъ въ честь на Н. Прѣвѣсходителство Мехмедъ бей какво прѣ-много благодаримъ, за мждрити му постѣпки. Той отъ какъ е дошелъ въ градътъ ни, слава Богу, народа са успокои. Само страхуваха са щото Хаджи Афусъ Хаджи Димитроглу, идааре кятеби, като човѣкъ съ еничерски духъ, да не бы да приплетува на работити. Нъ отъ друга страна, ній вѣрваме пакъ че добріятъ и дѣятелниятъ ни каймакаминъ не ще зема подъ видъ на задничевити мнѣнія на този мжжъ.

БРАИЛА 30 Іулія. Умолявате са да сторите добро и да обнародвате въ уважаемий свой листъ слѣднето извѣстіе отъ «Бъл. Кн. Дружество»:

Отъ страна на
«БЪЛГАРСКО КНИЖОВНО ДРУЖЕСТВО.»

Както е извѣстно, главното годишно Сѣбраніе на «Бъл. Кн. Дружество» ште се отвори на 25 Іулія идъщій въ Браила спередъ чл. 48-ий на уставътъ на Дружеството, което отъ своя страна вече разпрати на сѣдъ потребнитъ за това сѣбраніе призователни писма както до всичкитъ си членове тѣй и до много други лица частно, за да си избержатъ и пратятъ за Сѣбраніето представители споредъ чл. 50-ий на уставътъ на сѣщото дружество.

При всичко, че тия призованія отъ страна на Дружеството се испратихъ на сѣдъ за дѣто трѣбаше, ный пакъ намѣрваме за неизлишно да съобщимъ на почтенната публика и чрезъ печатътъ, че на 25 Іулія идъщій непремѣнно ште стане

главното годишно сѣбраніе на «Бъл. Кн. Дружество», и за това бързаетъ и чрезъ печатътъ да поканимъ и помолимъ както всичкитъ членове на Дружеството въобщте тѣй и всички други наши ученолюбиви роллюбци и доброжелатели на българскія народенъ успѣхъ, да се потрудятъ да присѣтствуватъ лично на това сѣбраніе и да зематъ въ него едно, колкото е възможно, по живо участие, тѣй шгото да можатъ на това сѣбраніе да са промислятъ всички пужни и пристойни мѣрки за по-добро напредване на Дружеството.
Дѣловодительтъ: В. Д. Стояновъ.

ОСМАНСКИТЪ ЗАКОНЫ.

или

Пълно сѣбраніе на османскитъ законы,
Уставы, Высокія заповѣды и наставленія на Османската Имперія.

Преводъ отъ Турскы на Българскы.

Първо изданіе.

отъ

Хр. С. Арнаудова.

Печатаніето ще почне въ началото на идущаго септември.

Цѣлото имъ тѣло ще състави около 8 печатны колы въ осмакъ.

Щомъ ся отпечатаватъ 6 колы, ще ся подвързватъ на книжкы и раздаватъ на спомоществователитъ.

Цѣната на всякъ книжкъ отъ по 6 колы е по 8 гро-на чисты пары, платены когато са предаде книжката.

Имената на спомоществователитъ ся приематъ тука при издателя въ Галата, у Санджакіитъ Леблебеѣджи сукакъ № 8; и при редакціитъ на Българскитъ вѣстници «Турція» «Македенія» и «Право», сѣщо и при читалището, по вѣтъ же при всичкитъ Господа до които ся проводены Обявленія и читалищата.

— Прошеніето на френскити владыци са подложило на разгледаніе. Г. Тіеръ обевилъ че иска да поддръжа свѣтската политика, нъ въ сѣщото врѣме и да закрыя независимостта на Папата за да склучи единъ конкордатъ. Гамбета подкрѣпя политиката на Г. Тіера. Расприти ставали повече и повече въодушевени. Сѣбраніето, призовано да са произнесе, отхвърлило ленната заповѣдъ и испроводило прошеніето на надлѣжното министерство.

— Миналата сѣбота съдържана Бебекъ единъ министерски съвѣтъ подъ прѣдсѣдателството на Великіятъ Визиръ.

— Тѣзи сѣбота, Великіятъ Визиръ прѣвъ министрити и високити чиновници на имперіята тѣй както и първити драгомани отъ посолствата.